

WPLYW CZYTANIA NA ROZWÓJ DZIECKA W WIEKU PRZEDSZKOLNYM

Dzieciństwo to wyjątkowy okres, w którym nie powinno zabraknąć książek. Wiedza i doświadczenia zgromadzone na tym etapie zaowocują w dorosłym życiu. Należy dołożyć wszelkich starań, by w pierwszych latach życia dziecka, nie zabrakło troski i uwagi ze strony opiekunów. Stopniowo kształtująca się osobowość dziecka wymaga naszej bliskości i mądrych wzorców.

Każdy rodzic chce aby jego dziecko rozwijało się jak najlepiej, było kreatywne, a w przyszłości wyrosło na mądre i szczęśliwe.

Dziecko, któremu codziennie czytamy, czuje się ważne i kochane. Buduje to jego mocne poczucie własnej wartości – wewnętrzną siłę i wiarę w siebie, które wpłyną na jakość jego życia co najmniej tak znacząco jak zdrowy kręgosłup czy zdrowe oczy. Codzienne głośne czytanie buduje mocną więź między rodzicem i dzieckiem.

CZYTANIE A POTRZEBY DZIECI W RÓŻNYM WIEKU

(0-3 lata)

- Codzienne czytanie wspomaga rozwój mowy poprzez przyswajanie intonacji i melodii języka.
- Uspokaja dziecko i buduje poczucie przynależności do rodziny.
- Oglądanie ilustracji usprawnia koordynację wzrokowo-ruchową i stymuluje wzrok dziecka.
- Dostarcza wiedzy o otaczającym świecie ludziach i przedmiotach.
- Uczy wzorców i buduje więź emocjonalną rodzica z dzieckiem.

(3 - 6 lat)

- Czytanie książek rozwija myślenie, pamięć i mowę dziecka.
- Dziecko zdobywa wiedzę o sobie i otaczającej go rzeczywistości.
- Poznaje swoje i innych emocje oraz potrafi je nazywać.
- Uczy się rozróżniać świat zewnętrzny od świata odczuć i wrażeń.
- Bohaterowie dają dzieciom wzorce osobowe i uczą jak postępować w różnych sytuacjach.
- Wspólne czytanie z rodzicem rozwija w naszych latoroślach zaciekawienie literami i słowem pisanym oraz zachęca do nauki czytania, pisania.
- Książka jest dobrym pretekstem na rozmowy z dzieckiem, a także świetnie rozwija wyobraźnię i pamięć.

(6 lat i więcej)

- Czytanie razem z rodzicem ułatwia poznanie nowej rzeczywistości jaką jest edukacja szkolna i wzmacnia relację rodzica z dzieckiem.
- Książki zaczynają rozwijać hobby, zainteresowania i zaspokajają ciekawość dziecka.
- Czytanie ułatwia przyswajanie wiedzy, zapamiętywanie oraz rozwija poczucie własnej wartości.
- Rozbudza i kształtuje wrażliwość emocjonalną oraz rozumienie i ocenianie swojego zachowania.

Na każdym etapie życia dziecka, my- dorośli, możemy być doskonałymi kompanami w przygodzie z książką. W dobie telewizorów, smartfonów, konsol, gier komputerowych, to właśnie wspólne czytanie jest alternatywą na spędzenie czasu wolnego. Poniekąd chroni także nasze dziecko od uzależnienia od tych form rozrywki. Czytajmy, oglądajmy ilustracje, rozmawiajmy z dziećmi na temat książki. Czytanie odpręża, relaksuje, a także pomaga zapomnieć o kłopotach dnia codziennego. Dziecko poznaje piękno języka polskiego, wzbogaca zasób słownictwa, rozwija poczucie tożsamości narodowej. Czytając książki, poznaje także inne społeczności oraz ich zwyczaje, przez co uczy się szacunku dla odmiennych kultur i często wyzbywa się uprzedzeń.

DLACZEGO WARTO CZYTAĆ DZIECKU GŁOŚNO?

Czytanie jest swego rodzaju antidotum przeciwko wielu niepożądanym wpływom dla umysłu i psychiki dziecka ze strony współczesnej cywilizacji.

Dlatego warto czytać na głos. Nawet jeśli dziecko nie stanie się w przyszłości aktywnym czytelnikiem, warto spędzać z nim w ten sposób czas. Głośne czytanie może zaowocować szeregiem innych pozytywnych skutków – jednak nic na siłę. Jeśli widzimy, że dziecko nie potrafi się skupić na słuchanym tekście, warto poczekać na lepszy moment i skupić się na innych książeczkach, choćby sensorycznych lub obrazkowych. Wszystko zależy od dziecka i od naszych chęci. Widok samodzielnie czytającego małego dziecka rozczula każdego rodzica, na taki obrazek trzeba sobie jednak zapracować, dlatego rodzicu – książka w dłoń i czytaj!

RODZICU ZAPAMIĘTAJ:

- Czytaj dziecku na głos co najmniej 20 min. dziennie.
- Wzbudź w dziecku zamiłowanie do książki już od urodzenia.
- Czytaj i bądź przykładem dla swojej pociechy.
- Zapewnij dziecku dostęp do książki. Pójdźcie razem do biblioteki, księgarni.
- Naucz dziecko szacunku do książek i dbania o ich dobry stan.
- Jeśli Twoje dziecko potrafi już czytać, nie pozostawiaj go samego z lekturą. Czytajcie razem, rozmawiajcie wspólnie na temat przeczytanych tekstów -pogłębicie przez to waszą więź.
- Dzieci, które dużo czytają, łatwiej radzą sobie z nauką, zapamiętywaniem, popełniają mniej błędów ortograficznych.
- Badania dowodzą, że czytanie ułatwia radzenie sobie dziecka w życiu.
- Książka jest lekarstwem na samotność i troski. Uczy pozytywnego nastawienia na otaczającą rzeczywistość, koncentracji oraz wyrabia cierpliwość.

Zadbajmy o to by czytanie zawsze kojarzyło się dziecku z przyjemnością, a nie było karą czy też sposobem na nudę. Wybierajmy ciekawe i wartościowe dla dziecka lektury i unikajmy stereotypowego podziału na książki dla chłopców i dziewczynek. Czytajmy dzieciom głośno nawet po kilka razy tą samą bajkę czy wiersz, jeśli dziecko ma tylko na to ochotę. Wyłączmy komputer, telewizor i przenieśmy się z dzieckiem każdego dnia choć na chwilę w świat wróżek, magii, odległych przygód i nieodkrytych lądów. Zadbajmy, by wyobraźnia dziecka wciąż się rozwijała, żeby dziecko odczuło pozytywny wpływ roli książki na jego doznania, wrażenia i

światopogląd. Pokażmy dziecku, że czytanie pozwoli wzbogacić jego poczucie własnej wartości i sprawi, że nauka będzie dla niego przyjemnością a nie obowiązkiem.

Jeśli będziemy czytać dziecku, wyrośnie ono na bogatego wewnątrznie, dobrego, otwartego na siebie i innych, biorącego w pełni odpowiedzialność za własne życie człowieka-czytelnika, który być może w przyszłości odwdzięczy się nam za wspólne chwile z książką i stanie się człowiekiem sukcesu.

Źródła:

1. <https://fpc.org.pl>
2. <https://fpc.org.pl/supermoc-ksiazek-w-przedszkolu/>
3. Zofia Zasacka, Książki i literatura w przedszkolach – początki socjalizacji do czytania, „Rocznik Biblioteki Narodowej” 52/2021
4. <https://www.ensino.pl/post/rola-czytania-w-życiu-dziecka-aleksandra-szargan>
5. <https://aktywneczytanie.pl/ludzie-czytajacy-ksiazki-sa-milsi/>
6. <https://calapolskaczytadzieciom.pl>
7. Grażyna Lewandowicz – Nosal, Od czterech do sześciu. Książki dla przedszkolaka, Warszawa 2012

Opracowanie:

Romana Jackowska